

PRIJE 10 GODINA UMRO JE prof. dr. SLAVKO DOBRENIĆ (1925.-1984.)

I.

Hrvatski ekonomist i informatičar Slavko Dobrenić svojim je životnim putem, znanstvenim i stručnim djelom svakako osoba kojoj u povodu 10. godišnjice smrti posvećujemo lako razumljivu i logičnu pozornost. Što to činimo u Zborniku radova Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu, također ima nekoliko razloga. Od 1969. godine surađivao je najprije s Višom ekonomskom školom u Varaždinu, a zatim s Fakultetom organizacije i informatike (1974. godine). Ta suradnja trajala je sve do teške bolesti. Ne treba zaboraviti da je on bio član Matičarske komisije Sveučilišta u Zagrebu prilikom osnivanja Fakulteta. Bio je mentor i član komisija za ocjenu i obranu magistarskih radova i doktorskih disertacija trojici nastavnika Fakulteta. Sudjelovao je u radu mnogih komisija za izbor u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja nastavnika Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu. U vremenu donošenja novih nastavnih planova valja se prisjetiti njegovih doprinosa i na tom području. Prema riječima mr. Teodora Abramića prof. dr. Slavko Dobrenić bio je konzultiran pri uvođenju informatike u Višu ekonomsku školu Varaždin. Za one koji danas svojataju informatiku, za sve neobaviještene bilo je to, sada već davne, 1968/69. godine. Ponovilo se to, ali tada u znatno većoj mjeri, prilikom osnivanja Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu 1974. godine. Za potrebe Više ekonomske škole, odnosno Fakulteta organizacije i informatike, te njihovih studenata, napisao je pet udžbenika.

Prof. dr. Slavko Dobrenić poklonio je oporučno Fakultetu organizacije i informatike 553 knjige, uglavnom na engleskom i njemačkom jeziku i time znatno obogatio njegovu biblioteku.

II.

Slavko Dobrenić rođen je 14. studenoga 1925. godine u Novoj Bukovici, tada općina Podravska Slatina. Selo leži uz cestu Osijek-Našice-Podravska Slatina, ali se širi i dalje. Ono je pitomo, a na brežuljku je smještena lijepa crkva. U Novoj Bukovici, odnosno na okolnim brežuljcima ima vinograda i kvalitetnih vina. Profesor je znao pričati o tome da je Bakocza (Bukovica) bila locirana na drugom mjestu, ali je nestala. Moguće ju je pronaći na starim zemljopisnim kartama.

Otac mu je bio krojački obrtnik, kao i stariji brat, a majka domaćica. Osnovnu školu polazio je u Novoj Bukovici od 1932. do 1936. godine. Građansku školu obrtničko-industrijskog smjera završio je 1940. godine u Podravskoj Slatini. Trgovačku akademiju polazio je u Osijeku u vremenu od 1940.-1944. godine, gdje je u lipnju 1944. položio

veliku maturu. Vojni rok odslužio je u vremenu 1945/46. Godine 1945. upisao se na Ekonomsko-komercijalnu visoku školu (kasnije Ekonomski fakultet) u Zagrebu kao redoviti student. Zbog materijalnih teškoća morao se 1948. godine zaposliti i prijeći na izvanredni studij. Diplomirao je 27. lipnja 1949. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Linearno programiranje i njegova primjena u poljoprivrednoj organizaciji" obranio je 27. lipnja 1964. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Radni vijek započeo je kao knjigovoda-konter u "Gradskoj željeznariji" Zagreb (16.8.1948.-10.05.1949.). Od 1. rujna 1949. do 31. kolovoza 1953. radio je kao profesor u Srednjoj ekonomskoj školi u Osijeku. Stručni ispit za to zvanje položio je u siječnju 1952. godine. Od 1. rujna 1953. do kraja 1960. god. radi u Ekonomsko-tehničkom zavodu u Osijeku. U početku je gospodarski savjetnik (1953.-1956.), a kasnije rukovoditelj Organizacijsko-instruktažnog odjela (1957.-1960.). U Industrijsko-poljoprivredni kombinat Osijek došao je 1. siječnja 1961. godine. Postavljen je na mjesto pomoćnika generalnog direktora za ekonomiku i organizaciju, a od 1.01.1965. obavljao je još i dužnost direktora Zavoda za ekonomiku i organizaciju IPK Osijek.

Godine 1964., dvadesetog listopada izabran je za honoranog nastavnika u zvanju docenta na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za predmet "Organizacija proizvodnje i poslovanja poljoprivrednih poduzeća". Za izvanrednog profesora u dopunskom radnom odnosu biran je za isti predmet na istom fakultetu 16. ožujka 1968. godine. Te je godine izabran za izvanrednog profesora u stalnom radnom odnosu za predmet "Osnove automatizirane obrade podataka" na Visokoj privrednoj školi u Zagrebu. U stalni radni odnos s Visokom privrednom školom, odnosno Fakultetom ekonomskih nauka, kasnije Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, stupio je 1. rujna 1968. godine. Godine 1973. imao je prvi reizbor, a 1978. drugi reizbor u zvanje izvanrednog profesora. Od 30. siječnja 1980. redoviti je profesor Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Umirovljen je, zbog bolesti, 1983. godine. Prof. dr. Slavko Dobrenić umro je 12. svibnja 1984. godine.

III.

Nastavno-pedagoški rad prof. dr. Slavka Dobrenića započeo je 1947. godine kada je vodio tromjesečni seminar za polaganje ispita iz predmeta "Knjigovodstvo" na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Za vrijeme studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu upisao je i položio predmet "Pedagogija" na Filozofskom fakultetu u Zagrebu kod prof. Patakija.

Nastavničko-pedagoški rad nastavio je 1. rujna 1949. na Srednjoj ekonomskoj školi u Osijeku. Četiri godine radio je u stalnom radnom odnosu i još dvije u dopunskom.

Za vrijeme rada u Ekonomsko-tehničkom zavodu u Osijeku (1953.-1960.) organizirao je i održavao tečajeve, predavanja i seminare za dopunsku izobrazbu stručnjaka

u gospodarstvu. U to je vrijeme održavao i tečajeve dopunske izobrazbe za članove Društva ekonomista i Društva knjigovođa u Osijeku i Đakovu.

Svoj nastavno-pedagoški rad na visokoškolskim ustanovama započinje izborom za docenta u dopunskom radnom odnosu na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a zatim na Visokoj privrednoj školi, odnosno Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Prilikom njegova izbora u zvanje redovnog profesora Komisija u sastavu: prof. dr. Ljubomir Martić, prof. dr. Mijo Novak i prof. dr. Ivo Medvešček posebno je u svezi s nastavno-pedagoškim radom istakla:

1. rad na osnivanju i razvijanju smjera Ekonomska kibernetika, kasnije smjera Informacijski sustavi u udruženom radu, kao i rad na razvijanju znanstvenih disciplina, odnosno nastavnih predmeta iz toga područja na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu;
2. rad na razvijanju znanstvenih disciplina iz područja informatike, teorije sustava i operativnog istraživanja na Ekonomskim fakultetima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Sarajevu, Banja Luci i Brčkom, te na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu i Visokoj ekonomsko-komercijalnoj školi u Mariboru;
3. rad na podizanju i usavršavanju nastavnika iz navedenih znanstvenih disciplina u spomenutim visokoškolskim institucijama;
4. rad na izvođenju nastave na postdiplomskim studijima na Ekonomskim fakultetima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Sarajevu te Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu, Tehnološkom fakultetu u Zagrebu, Fakultetu za vanjsku trgovinu u Zagrebu, Sveučilištu u Zagrebu, Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu;
5. mentorski rad u izradi magistarskih radova na Ekonomskim fakultetima u Zagrebu, Osijeku i Sarajevu, te Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu, Tehnološkom fakultetu u Zagrebu, Sveučilištu u Zagrebu i Fakultetu za vanjsku trgovinu u Zagrebu.

Bio je mentor doktorandima na Ekonomskim fakultetima u Zagrebu, Osijeku i Sarajevu, te Arhitektonskom fakultetu u Ljubljani. Član odnosno predsjednik komisija za obranu doktorskih disertacija bio je, osim na spomenutim fakultetima, i na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu i VEKŠ-u Maribor.

Nije moguće na ovom mjestu posebno ne istaći njegovu suradnju sa Centrom za postdiplomski studij bibliotekarstva, dokumentacije i informacijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gdje je velikom broju studenata bio mentor i član komisija za ocjenu i obranu magistarskih radova. Taj studij kasnije je preuzeo Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu.

Bio je predsjednik, odnosno član komisija za izbor u nastavna, odnosno znanstveno-nastavna zvanja na Ekonomskim fakultetima u Zagrebu, Osijeku, Splitu, Rijeci, Sarajevu, Banja Luci, Subotici i Brčkom, te Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu, Tehnološkom fakultetu u Zagrebu, Građevinskom fakultetu u Zagrebu, Institutu za informatiku u Novom Sadu, Fakultetu za vanjsku trgovinu u Zagrebu i VEKŠ-u Maribor.

Po sustavu mentorskog rada vodio je i ocjenjivao godišnje na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu oko 25 diplomskih radova. Velika većina tih radova bila je pisana u elektroničko-računskim centrima pojedinih poduzeća i ustanova, pa je prof. dr. Slavko Dobrenić održavao stalne veze gotovo, u to doba, sa svim elektroničko-računskim centrima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Predavao je na dodiplomskim studijima ove predmete: "Organizacija proizvodnje i poslovanja poljoprivrednih poduzeća" (EF Osijek), "Osnove automatizirane obrade podaka" (Visoka privredna škola, odnosno EF Zagreb), "Projektiranje informacijskih sistema" (EF Zagreb i FOI Varaždin), "Izgradnja informacijskih sistema" (EF Zagreb), "Informacijski sistem organizacije udruženog rada" (EF Zagreb), "Simulacija ekonomskih modela" (EF Zagreb), "Ekonomska kibernetika" (EF Rijeka), "Teorija sistema" (FOI Varaždin), "Projektiranje informacijskih sustava" (FOI Varaždin), "Operativno istraživanje" (FOI Varaždin), "Metode simuliranja i prognoziranja" (FOI Varaždin). Povremeno je sudjelovao u ispitivanju studenata iz predmeta "Osnove informatike" (EF Zagreb) i "Informatika" (EF Split).

Na postdiplomskim studijima predavao je "Poslovnu politiku OUR-a" i "Informacijski sistem OUR-a" (EF Osijek). Na postdiplomskim studijima Ekonomskog fakulteta u Zagrebu izvodio je nastavu i ispite iz predmeta "Informacijski sistem organizacije udruženog rada" na slijedećim smjerovima: a) Teorija i politika plasmana (Marketing), b) Organizacija poduzeća i c) Planiranje, analiza i kontrola. Za ostale fakultete nismo uspjeli prikupiti podatke.

IV.

Već prilikom prvog izbora dr. Slavka Dobrenića za honoranog docenta Ekonomskog fakulteta u Osijeku godine 1964. Komisija za izbor (prof. dr. Franjo Krajčević, prof. Oto Rafajac i prof. dr. Đuro Milojević) utvrdila je da je među natjecateljevim radovima naročito značajna doktorska disertacija "Linearno programiranje i njegova primjena u poljoprivrednoj organizaciji". Disertacijom je, prema mišljenju Komisije, dr. Dobrenić dao pozitivan doprinos razvoju ekonomske teorije i prakse, posebno u poljoprivrednim organizacijama. Rad na ovom području on je vrlo intenzivno nastavio, što je rezultiralo knjigom "Linearno programiranje u poljoprivrednoj organizaciji", koju je objavio "Informatičar", Zagreb, 1966. Tim radom dr. Slavko Dobrenić predstavio se u znanstvenoj

javnosti kao jedan od prvih stručnjaka, u bivšoj državi, na području primjene linearnog programiranja u privrednim organizacijama. Značenje te knjige bilo je ne samo u tome što je na doličnoj teorijskoj razini i što nije bila samo teorijska nego što je, prije svega, bila napisana tako da posluži primjeni linearnog programiranja u praksi. Takvu ocjenu dala je Komisija za izbor dr. Slavka Dobrenića u zvanje izvanrednog profesora u sastavu prof. dr. Oto Rafajac, prof. dr. Zvonimir Benašić i prof.dr. Dragutin Rilke.

Danas možemo zaključiti da je to bio pionirski rad i s pravom je dr.Slavko Dobrenić nagrađen nagradom grada Osijeka.

Između mnogih kasnijih radova ne bi se smjela zaobići dva obimna rada iz 1978. To su udžbenici:

- Projektiranje informacijskih sistema, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1978., 15 autorskih araka i
- Operativno istraživanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1978., 32,5 autorska arka.

Projektiranje informacijskih sistema podijeljeno je u 12 poglavlja. Uvodno se razmatraju društvene pretpostavke projektiranja i izgradnje informacijskih sustava. U drugom dijelu "Informacijski sistem organizacije udruženog rada podržavan elektroničkim računalom" najprije se razmatraju temeljni pojmovi: podatak, informacija, informacijski sustav, te klasifikacija informacijskih sustava. Posebna je pozornost data razvitku elektroničke opreme za obradu podataka i njegovom utjecaju na izgradnju informacijskih sustava. Zatim se obrađuju: cilj, zadaća i funkcije informacijskog sustava poduzeća. Poznavanje značajki i elemenata informacijskog sustava bitno je za njegovo projektiranje i izgradnju. Zbog toga se izlažu temeljne značajke informacijskog sustava kao organizacijskog sustava. Elementi informacijskog sustava razmatraju se u ovom dijelu s dva aspekta: s aspekta samog informacijskog sustava i s aspekta tehnologije obrade podataka i informacija. Od metoda projektiranja i izgradnje informacijskih sustava predložene su samo tri najznačajnije, i to: sistemski pristup, sistemski analiza i tehnike mrežnog planiranja. Prelazeći na faze izgradnje informacijskih sustava detaljno su obrađeni: prethodna istraživanja, idejni i glavni projekt integralnog informacijskog sustava, nabava elektroničke opreme za obradu podataka, izvedbeni projekti informacijskih podsustava, neposredna priprema i uvođenje nove organizacije informacijskih podsustava (aplikacije) i informacijskog sustava kao cjeline. Na kraju obrađena je ocjena novouvedene organizacije informacijskog podsustava i informacijskog sustava kao cjeline.

U vrijeme kada je ovo djelo nastalo u nas je najcjelovitije iznijeta materija informacijskih sustava. Ono je korišteno kao obavezna literatura na velikom broju fakulteta.

Operativno istraživanje, još obimnije djelo od prethodnog, podijeljeno je na osam poglavlja. Uvodno je autor obradio poslovno odlučivanje i kvantitativnu analizu, kao i pojam i razvitak operativnog istraživanja. Od metoda najprije je prikazano linearno programiranje. Od općih metoda za rješavanje problema linearnog programiranja izložena je samo standardna simpleks metoda. Težište je stavljeno na izradu modela, rješavanje i interpretaciju rješenja za razne probleme u poduzeću, koji se mogu riješiti simpleks metodom. Osobita je pozornost posvećena transportnom problemu linearnog programiranja i njegovoj primjeni u alokaciji izvora i odredišta (središta potrošnje, odnosno prerade). Od posebnih problema koji se rješavaju metodom za transportni problem prikazani su problemi zaliha i problem rasporeda radova na strojeve. Predočeni su i analiza osjetljivosti i parametarsko programiranje. Dan je i kratak prikaz teorije igara. U dinamičkom programiranju opisani su problemi investiranja, zamjene strojeva, nabave trgovačke robe, teretnog prijevoza i proizvodnje. U području teorije zaliha obrađeni su jednostavniji deterministički problemi zaliha. Kod teorije repova dani su primjeri rješavanja praktičnih problema redova čekanja (izdavanje alata, održavanje strojeva i rekonstrukcija uslužnih mjesta). Primjena Markovljevih lanaca prikazana je na nekoliko primjera prognoziranja na području marketinga. Od primjene teorije grafova u rješavanju problema poduzeća obrađene su samo tehnike mrežnog planiranja (CPM i PERT-metoda). Na kraju rada ukratko je opisano uvođenje operativnog istraživanja u poduzeće.

Slično ocjeni koja je data prethodnom djelu i za ovo se može kazati da je u njemu na cjelovit i zadovoljavajući način iznijeta materija operacijskih istraživanja.

V.

Predočene činjenice ukazuju da je prof. dr. Slavko Dobrenić djelovao i dao doprinose na tri područja. To su: organizacija i upravljanje, matematičke metode u poduzeću (operativno istraživanje) i informatika.

Njegovo djelovanje na području organizacije i upravljanja započinje 1961. dolaskom na radno mjesto pomoćnika za organizaciju i ekonomiku generalnog direktora IPK Osijek. Svojim teoretskim radovima i njihovom praktičnom realizacijom djelovao je na razvoj IPK Osijek. On je zaslužan za njegov razvoj, osobito u razdoblju 1962.-1968. Ne treba zaboraviti da je u najvećoj mjeri njegovim inicijativama i zalaganjem IPK Osijek već 1962. godine nabavio računalo UNIVAC 1004, a 1968. god. IBM 360/30. Zalagao se, u to vrijeme, za dodatno obrazovanje stručnjaka. Organizirao je u IPK Osijek seminare iz područja organizacije, ekonomije i informatike. U kolovozu 1967. godine na njegovu inicijativu testirano je u IPK Osijek 55 mladih stručnjaka različitih struka na inteligenciju, znanje i sposobnosti, kako bi se odabrali najbolji za rad s novim računalom. Uočivši važnost organizacije primio je u Zavod za ekonomiku i organizaciju IPK Osijek, kao njegov direktor, tri stručnjaka (dva agronoma i jednog ekonomistu) koji su upućeni na

čitav niz seminara i poslijediplomske studije. Poticao je učenje stranih jezika. Od 1964.-1968. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku predaje "Organizaciju proizvodnje i poslovanja poljoprivrednih poduzeća". Priprema predavanja i piše skripta za studente, koja nažalost nisu tiskana. Njihov rukopis prelazi 400 stranica teksta. U IPK Osijek morao je stalno konzultirati teoriju i rješavati praktična pitanja. Osobito je bio u to doba zapažen njegov rad na organizaciji ekonomskih jedinica jednog od najvećih industrijsko-poljoprivrednih kombinata u zemlji.

Vrijeme rada u IPK Osijek obilježeno je bilo i vrlo čestim putovanjima u Zagreb i Beograd. To je jedna "nesreća" ljudi iz provincije. Previše se gubilo vremena i energije na tim putovanjima. Previše se umaralo. Ili, kada bi se htjelo parafrazirati Giacoma Leopardija, moglo bi se reći: čitav je život pun dovijanja, napora i muke da bi se prebrzo stiglo do jedinog cilja prirode, do smrti.

Značajan je i znanstvenoistraživački rad dr. Slavka Dobrenića na primjeni matematičkih metoda u poduzećima i drugim organizacijama, i to naročito metoda operacijskih istraživanja i simulacije. Kao ekonomist po svom osnovnom obrazovanju svoja je istraživanja usmjerio na primjenu matematičkih modela i njihovo rješavanje pomoću elektroničkog računala u pripremi i donošenju optimalnih odluka. Rezultat toga rada je bila povećana primjena tih metoda u velikim poduzećima, kao što su bila IPK Osijek, MK Željezara Sisak, RMK Zenica i druga.

Prema prof. dr. Stanislavu Klimentu najznačajniji utjecaj ostavio je svojim fundamentalnim radovima o izgradnji društvenog sustava informiranja. Utjecao je na razvitak znanstvenog područja informatike spomenutim radovima, ali i aktivnim djelovanjem na području informacijskih sustava poduzeća. Taj rad započeo je već 1958. godine. Njegove koncepcije:

- korištenje elektroničkog računala kao stroja za informacije,
- pojma, strukture i organizacije integralnih informacijskih sustava poduzeća i
- upravljanja izgradnjom i funkcioniranjem integralnog informacijskog sustava poduzeća, koje je razrađivao od 1969. godine pa do smrti u pisanim radovima i referatima na raznim simpozijima i savjetovanjima, dobile su punu afirmaciju u suvremeno organiziranim i opremljenim informacijskim sustavima poduzeća.

Bio je jedan od prvih koji je nastavi informatike na ekonomskim fakultetima dao potrebnu dimenziju, a pojedinim disciplinama unutar područja informatike odgovarajući sadržaj. Ništa nije manje bila značajna ni njegova aktivnost na razvoju i praktičnoj realizaciji informatičke djelatnosti u Hrvatskoj.

Nakon dolaska u Zagreb, osim svoje temeljne i u svakom pogledu uspješne djelatnosti na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, prof. dr. Slavko Dobrenić aktivno je sudjelovao u radu i razvoju Sveučilišnog računskog centra ("SRCA").

Kada bi kojim slučajem njegov rad bio uklonjen iz naše informatičke svijesti, ona bi bila osiromašena.

VI.

Profesor Dobrenić obavljao je niz dužnosti i bio je član raznih komisija i odbora u raznim društvima (Društvo knjigovođa, Društvo ekonomista i dr.) i mnogobrojnim institucijama, odnosno organizacijama (Privredna komora, Zagrebački velesajam itd.). Od 1965. do 1968. godine bio je član Ekonomskog savjeta SIV-a, a od 1971. do 1975. godine bio je član Republičkog savjeta za informatiku SR Hrvatske, gdje je obavljao dužnost potpredsjednika, a 1972.-1973. godine i dužnost predsjednika Savjeta. Bio je član, potpredsjednik i predsjednik raznih komisija Republičkog savjeta za informatiku.

Od lipnja 1970. do kraja 1972. godine radio je u skupini profesora Sveučilišta u Zagrebu na realizaciji projekta Sveučilišnog računskog centra. Na Sveučilištu u Zagrebu bio je član Odbora za unapređenje informatičke djelatnosti na Sveučilištu. Bio je i član Komisije za informacijske sisteme u privredi - Privredne komore Hrvatske. Ovaj popis dužnosti nije potpun.

Profesor Dobrenić nije bio član Saveza komunista i nije se bavio politikom.

Za svoj rad dobio je dr. Slavko Dobrenić mnoga priznanja. Među njima najvažnija su ova:

- a) Nagrada grada Osijeka 1967. godine za ostvarenja u 1966. godini;
- b) Zahvalnost i priznanje Sveučilišta u Zagrebu od 14. srpnja 1972. na zalaganju i trudu pri realizaciji projekta Sveučilišnog računskog centra;
- c) Zagrebački velesajam dodijelio mu je 16. listopada 1978. Diplomu za zasluge i aktivnost u organizaciji i razvoju izložbe INTERBIRO i
- d) IPK Osijek, RO Institut za razvoj i informatiku, OOUR Elektronsko-računski centar Osijek Odluka o zahvali povodom obilježavanja 15-godišnjice postojanja elektroničke obrade podataka i utemeljenja ERC-a IPK Osijek (13. prosinca 1978.)

VII.

Kao jedan od njegovih suradnika u Zavodu za ekonomiku i organizaciju IPK Osijek, od 1. srpnja 1967. do njegova prijelaza u Zagreb, a i u kasnijim kontaktima imao sam uvida u njegov rad. Bio je profesionalac u pravom smislu te riječi, samodiscipliniran i rado je

poticao studente na ozbiljan rad. Mnoge je nagovorio na daljnje školovanje i napredovanje u struci. Uvijek je pratio najaktualniju literaturu. Nije bio čovjek bez mane i kao i mi svi imao je slabosti. Sjećajući ga se živo u povodu desetgodišnjice smrti, ujedno izričemo zahvalnost njegovu prinosu Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu.

VIII.

Bibliografija prof. dr. Slavka Dobrenića

1. Pripreme za završni račun, "Knjigovođa" br. 3/55., Zagreb.
2. Kalkulacija u industriji, "Knjigovođa" br. 1/56., Zagreb.
3. Može li se u Osijeku osnovati strojno-računski centar?, "Privreda Kotara Osijek", br. 11/58., Osijek.
4. Organizacija obračuna proizvodnje po ekonomskim jedinicama u "Mesokombinatu-Belje", Mece, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1959.
5. Investicioni program izgradnje "Mesokombinata", Osijek, Ekonomsko obrazloženje, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1959.
6. Elaborat o osnivanju mehanografskog centra za poljoprivredu u Osijeku, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1960.
7. Investicioni program rekonstrukcije "Mesokombinata-Belje" u Mecama - Ekonomsko obrazloženje, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1960.
8. Organizacija obračuna proizvodnje po ekonomskim jedinicama u "Slavoniji", klaonici i hladnjači, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1960.
9. Organizacija obračuna proizvodnje po ekonomskim jedinicama u Tvornici šećera i kandita Osijek, Ekonomsko-tehnički zavod, Osijek, 1961.
10. Organizacija i platni sistem u Industrijsko-poljoprivrednom kombinatu Osijek, Poljoprivredno-šumarska komora NRH, Zagreb - Materijali s konferencije socijalističkih gospodarstava, Zagreb,
11. Industrijsko-poljoprivredni kombinat Osijek, "Privredni pregled", br. 1/62., Beograd.
12. Organizacija kooperacije u Industrijsko-poljoprivrednom kombinatu Osijek, "Bilten Poljodobra", Zagreb, Posebno izdanje, 1963., Materijali sa seminara o kooperaciji.
13. Linearno programiranje i njegova primjena u poljoprivrednoj organizaciji (doktorska disertacija), Ekonomski fakultet, Zagreb, 1964.
14. Linearno programiranje - sredstvo poslovne politike programiranja, "Privreda Kotara Osijek", br. 2/64., Osijek.
15. Programiranje proizvodnje bombona pomoću linearnog programiranja, "Privreda Kotara Osijek", br. 11/64., Osijek.

16. Analiza uspješnosti odvijanja procesa integracije u industriji, Prilog 7: Integraciona grupacija IPK "Osijek", Osijek, Jugoslavenski zavod za produktivnost rada, Beograd, 1964.
17. Industrijsko poljoprivredni kombinat Osijek - Analiza integracionog procesa za period 1.I.1961. do 1.VII.1964. - Jugoslavenski zavod za produktivnost rada, Beograd, 1964.
18. Analiza centara snabdijevanja pomoću linearnog programiranja s obzirom na troškove transporta, "Produktivnost", br.21/1965., Beograd.
19. Analiza integracionog procesa IPK Osijek, "Produktivnost", br. 11/1965., Beograd.
20. Primjena input-output analize u analizi integracionih procesa, "Ekonomski pregled", br. 11-12/65., Zagreb.
21. Linearno programiranje u privrednoj organizaciji, "Informator", Zagreb, 1966.
22. Planiranje poslovanja u poljoprivredno-industrijskim kombinatima, "Ekonomsko-tehnički pregled", br. 5/1966., Zagreb.
23. Utvrđivanje marginalne cijene sporednih proizvoda ratarstva u ishrani stoke pomoću metode linearnog programiranja, "Ekonomika poljoprivrede", br. 4/1967., Beograd.
24. Linearno programiranje i njegova primjena u prehrambenoj industriji, Ekonomski institut, Osijek, 1969.
25. Primjena metode linearnog programiranja u određivanju optimalnog programa proizvodnje u poduzeću prehrambene industrije, Ekonomski institut Osijek, Osijek, 1969.
26. U knjizi "Kibernetika u ekonomiji", Izbor članaka iz strane literature (redakcija dr.S.Dobrenić), Informator, Zagreb, 1969. - Predgovor.
27. U knjizi "Obrada podataka u radnim organizacijama" (redakcija dr.S.Dobrenić), Informator, Zagreb, 1969., dijelovi
 - Predgovor
 - Definiranje zahtjeva za potrebnim informacijama i obrada podataka kao glavni izvor informacija u radnoj organizaciji,
 - Organizacija obrade podataka "izvan kuće".
28. Korištenje tehničkih sredstava za evidentiranje podataka o poslovanju i stvaranju mogućnosti za njihovo uklapanje u jedinstveni sistem obrade podataka, Materijali sa simpozija "Poslovanje i obračun u radnim jedinicama i drugim oblicima udruženog rada", Opatija, travnja 1969.
29. U knjizi "Minikomputori i sistem informacija", Izbor članaka iz strane literature (redakcija dr.S. Dobrenić), Informator, Zagreb, 1970.
 - Predgovor.

30. U knjizi "Minikomputori i njihova primjena u radnim organizacijama" (redakcija dr. S. Dobrenić), Informator, Zagreb, 1970., dijelovi:
- Predgovor
 - Sistem informacija u poduzeću
 - Utjecaj primjene kompjutera na organizaciji poduzeća
 - Mogućnosti i načini primjene minikomputora u radnim organizacijama.
31. Uporaba računika u marketingu, Materijali sa VIII. Podiplomskog seminara "Sistemski pristup k sodobni organizaciji", Visoka ekonomska komercijalna šola v Mariboru, Maribor, 1970.
32. Primjena kompjutera u marketingu, Materijali sa II. kongresa Jugoslavenskog udruženja za marketing, "Dugoročni aspekti poslovanja poduzeća", Opatija, travnja 1970.
33. Operativno istraživanje, Viša ekonomska škola, Varaždin, 1970.
34. U knjizi Manfreda P. Wahla "Osnove upravljačkog informacijskog sistema" (redakcija dr. S. Dobrenić), Informator, Zagreb, 1971. - Predgovor.
35. U knjizi "Upravljački informacijski sistem u radnoj organizaciji" (redakcija dr. S. Dobrenić), Informator, Zagreb, 1971. napisao je ove dijelove:
- Predgovor
 - Centralni elektronički sustavi za obradu podataka u informacijskom sustavu radne organizacije
 - Programiranje i programi obrade podatka u informacijskom sustavu radne organizacije
 - Upravljanje informacijskim sustavom radne organizacije i njegovo usavršavanje.
36. U knjizi "Primjena elektroničkih računala u zdravstvu" (redakcija dr. Bojan Piro), Informator, Zagreb, 1971., dio:
- Prijenos informacija na sredstva za pohranu i obradu podataka.
37. U knjizi "Uloga i mjesto marketing koncepcije u specifičnim uvjetima jugoslavenskih poduzeća", Savezna privredna komora Beograd, 1971., dio: - Primjena kompjutera u marketingu.
38. U knjizi "Informator poslovni vodič", Informator, Zagreb, 1971., dio: - Upravljanje i rukovođenje (metode i tehnike).
39. Matematičke metode u utvrđivanju optimuma poslovnih sredstava i njihovih izvora, Materijali sa simpozija "Uloga financijske i računovodstvene funkcije u stvaranju i racionalnoj upotrebi sredstava radne organizacije", Opatija, travnja 1971.
40. U knjizi "Program modernizacije i unapređenja Granične službe za zaštitu bilja SFRJ do 1980. godine", Institut za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, Zagreb, 1971., dio: - Organizacija rada i upravljanja.

- 41.-56. Šesnaest uvodnika u IBI-u, Jugoslavenskom časopisu za unapređenje uredskog poslovanja, Informator, Zagreb, brojevi: 2/69., 3/69., 4/69., 5/69., 6/69., 7/69., 2/70., 3/70., 4/70., 1/71., 2/71., 3/71., 4/71., 1/72., 3/72. i 6/72., na temu "Informacijski sistem poduzeća i elektronička obrada podataka".
57. Programski jezici, IBI - Jugoslavenski časopis za unapređenje uredskog poslovanja, Informator, Zagreb, 1/72.
58. Uvod u operativno istraživanje, Viša ekonomska škola, Varaždin, 1973.
59. Konceptija izgradnje globalnog informacijskog sistema, Materijali IV. susreta diplomiranih ekonomista FEN-a, Zadar, 30.-31. V. i 1.Vi. 1973. na temu "Osnovni problemi povezivanja informacijskog sustava radne organizacije s ostalim sudionicima općeg društvenog sustava", Fakultet ekonomskih nauka, Zagreb, 1973.
60. Razvitak elektroničke opreme za obradu podataka i njegov utjecaj na razvitak informacijskih sistema radnih organizacija, IBI - Časopis za informatiku, birotehniku i informacijske sisteme, Informator, Zagreb, br. 5/74.
61. Primjena elektroničkog računala u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, Zbornik radova simpozija "Kompjuter na sveučilištu", Sveučilišni računski centar, Zagreb, listopada 1974.
62. Linearno programiranje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1974.
63. Neki aktualni problemi vezani za rad na projektiranju, izgradnji i povezivanju informacijskih sistema u SR Hrvatskoj, Savjetovanje centara i korisnika AOP u SR Hrvatskoj, Stubičke toplice 6. i 7. veljače 1975.
64. Izgradnja informacijskog sistema OOUR i njegova tehnička osnovica, Savjetovanje "Organizacija računovodstvene i financijske službe u organizacijama udruženog rada poljoprivredno-prehrambenog kompleksa", Osijek-Zrenjanin, 1975. Izdavači: Savez računovodstvenih i financijskih radnika Hrvatske, Zagreb; Udruženje računovodstvenih i financijskih radnika SR Srbije, Beograd; Institut za organizaciju i ekonomiku poljoprivrede i prehrambene industrije Poljoprivrednog fakulteta Beograd.
65. Neki problemi primjene suvremene elektrotehničke opreme u izgradnji integralnog informacijskog sistema organizacije udruženog rada, Zbornik radova VI. susreta diplomiranih ekonomista Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, 4.-6. prosinca 1975., Ekonomski fakultet, Zagreb, 1975.
66. Uloga obrazovnih institucija i transfer znanja iz oblasti informatike na kadar u elektroprivredi (koautor dr. Dušan Čalić), Simpozij o informatici, Cavtat, 5.-7. novembra 1975., Jugoslavenski nacionalni komitet Međunarodne konferencije za velike elektroničke mreže - CIGRE, Studijski komitet 35 - Komunikacije.

67. Izgradnja integralnog informacijskog sistema Građevnog kombinata "Međimurje" Čakovec - glavni projekt - Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1976., Voditelj projekta i koautor.
68. Utjecaj tehničkog razvitka na funkcioniranje i razvoj informacijskog sistema organizacije udruženog rada, Tiskano u časopisu "Informatika", Zagreb, lipanj 1976. i u knjizi "Projektiranje i izgradnja informacijskog sistema SR Hrvatske", Republički savjet za informatiku SR Hrvatske, Zagreb, 1977.
69. Determinante i osnovni pravci projektiranja i izgradnje informatičkog sustava SR Hrvatske, u knjizi: "Projektiranje i izgradnja informacijskog sistema SR Hrvatske", Republički savjet za informatiku SR Hrvatske, Zagreb, 1977.
70. Pristup projektiranju i izgradnji informacijskog sistema organizacije udruženog rada, XXII. JUREMA 77., Zagreb, Zbornik radova JUREMA 1977., Svezak I., Zagreb, 1977.
71. Utjecaj tehničkih dostignuća na uspostavljanju suvremenih informacijskih sustava, Zbornik radova II. konferencije Saveza inženjera i tehničara Hrvatske o tehnološkom razvoju SR Hrvatske, Poreč 21.-23. studenog 1977. (Knjiga II.).
72. Elementi idejnog i glavnog projekta integralnog informacijskog sistema (koautor mr. Novica Rajković), u knjizi "Projektiranje i izgradnja informacijskog sistema SR Hrvatske", Republički savjet za informatiku SR Hrvatske, Zagreb, 1977.
73. Problematika i prijedlog razvitka primjene elektroničkog računala na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb.
74. Utjecaj razvitka elektroničke opreme za obradu podataka na sistem informiranja u organizacijama udruženog rada, u knjizi "Samoupravno informiranje u udruženom radu", Radničke novine, Zagreb, 1978.
75. Elementi jedinstva informacijskog sistema Jugoslavije, Zbornik radova XXII. Jugoslavenskog simpozija "Društveni sistem informiranja u udruženom radu", X Interbiro, Zagreb, Savez računovodstvenih i finansijskih radnika Jugoslavije, Beograd, 1978.
76. Projektiranje informacijskih sistema, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1978.
77. Operativno istraživanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1978.
78. Osnove karakteristike društvenog sistema informiranja Jugoslavije kao organizacijskog sistema, Zbornik radova XIV. jugoslavenskog međunarodnog simpozija o obradi podataka "Informatika '79"., Bled, 1.-6. oktobra 1979., Slovensko društvo Informatika, Ljubljana, 1979.
79. Neki problemi projektiranja, izgradnje i funkcioniranja komunalnog (općinskog) informacijskog sistema, zbornik radova prvog jugoslavenskog savjetovanja

- "Društveni sistem informiranja '79"., Zagreb, Interbiro, 16.-17. listopada 1979., Republički savjet za informatiku SR Hrvatske, Zagreb, 1980.
80. Važnost uredske mehanizacije i automatizacije u funkcioniranju informacijskog sistema organizacije udruženog rada, Zbornik radova simpozija "Utjecaj uredske mehanizacije i automatizacije na efikasnost rada trgovinskih radnih organizacija", Zagreb, Interbiro, 17.-18. listopada 1979., Fakultet za vanjsku trgovinu, Zagreb, 1979.
81. Izgradnja informacijskog sistema organizacije udruženog rada, Informator, Zagreb, Z-30/1982., br. 2915.
82. U knjizi "Informacijski sistemi" skupine autora: dr. Slavko Dobrenić, dr. Dezider Jurišić, dr. Stevica Krsmanović i dr. Dževad Medić, Savremena administracija, Beograd, 1982¹. i 1984²., - dio:
 - Predgovor
 - Informacijski sistem organizacije udruženog rada.
83. U knjizi "Uvod u prognoziranje i simulaciju", skupine autora: dr. Slavko Dobrenić, dr. Dušan Radošević i Vesna Dušak, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, dio: - Uvod u simulaciju.

IX.

Najvažnija literatura o prof. dr. Slavku Dobreniću:

1. Kapetanović, R.: Dr Slavko Dobrenić, Linearno programiranje, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Sarajevu, br. 10, Sarajevo, 1975., str. 307-309.
2. 60 godina Ekonomskog fakulteta u Zagrebu 1920-1980. Zagreb, 1980., str. 196-197.
3. Dvadeset godina ekonomskog i organizacijsko informatičkog studija u Varaždinu, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 1982., str. 193.
4. Kliment, S.: Prof. dr. Slavko Dobrenić 1925-1984., Informatologia Yugoslavica, 16 (1984) 1-2, str.127-130.
5. Sveučilište u Osijeku, Ekonomski fakultet 1961-1986.(spomenica), Osijek, 1986., str. 282.
6. Delibašić, Tatjana: Hrvatski biografski leksikon 3: Č-đ (glavni urednik Trpimir Macan), Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1993., str. 425.

Dr. sc. Miroslav Žugaj